

INZICHT IN GEDRAGSVERANDERING ALS AANJAGER VOOR PREVENTIE (BASIS 4 V'S VOOR VEILIGHEID)

CVSN CONGRES 2025

#wewinnenveelmetsport

Veilige sport begint met een goede basis

Even voorstellen

Erik Beuker

Projectleider Sociale Veiligheid

Roos Dohmen

Gedragpsycholoog

Sporten in een veilige omgeving zou vanzelfsprekend moeten zijn.

Grensoverschrijdend gedrag hoort daar niet thuis!

Hoe helpen wij jou bij de realisatie van een veilige sportclub en een fijne sportomgeving?

Basis hierbij zijn de 4 v's voor veiligheid.

Veilige sport begint met een goede basis

4 v's voor veiligheid

Veilige sport begint met een goede basis

4 v's voor veiligheid

Verklaring Omtrent het Gedrag vrijwilligers

Voorkom onnodig risico

Verenigingsbrede gedragscode

Laat zien waar je voor staat

Vertrouwenscontactpersoon op de club

Een aanspreekpunt voor iedereen

Vakkundige trainer-coaches

Met oog voor pedagogiek en integriteit

Veilige sport begint met een goede basis

4 v's voor veiligheid

- ✓ Eind 2023 geïntroduceerd.
- ✓ Basis Sportakkoord II.
- ✓ Primaire doelgroep sportclubs en gemeenten, inmiddels ook sportbonden en andere stakeholders.
- ✓ Volledig ingeburgerd.
- ✓ Sportbreed een begrip.
- ✓ Helpt simpelweg álle stakeholders.
- ✓ Veel ondersteuning beschikbaar.

Veilige sport begint met een goede basis

4 v's voor veiligheid

- ✓ Dit vroeg om enkele kleine aanpassingen.
- ✓ Per 13 okt a.s. naamswijziging:

Huidige benaming 4 v's:

Verenigingsbrede gedragscode

Vertrouwenscontactpersoon op de club

Verklaring Omtrent het Gedrag

Vakkundige trainer-coaches

Nieuwe benaming 4 v's:

Vastgestelde gedragscode

Vertrouwenscontactpersoon*

Verklaring Omtrent het Gedrag

Vakkundige trainer-coaches

* De POS hanteert vertrouwens(contact)persoon in de communicatie.

NOC*NSF, sportbonden en sportclubs houden gewoon vertrouwenscontactpersoon aan.

Veilige sport begint met een goede basis

4 v's voor veiligheid

Resultaten:

- ✓ Geaccepteerde en algemeen gebruikte naam in de sportsector.
- ✓ Landingspagina nocnsf.nl/nederlandsportveilig één van meest bezochte sides NOC*NSF.
- ✓ 5% sportclubs gebruiken actief 4 v's.
- ✓ 120 gemeenten werken met Dashboard 4 v's.
- ✓ 27 sportbonden werken met Dashboard 4 v's.
- ✓ 38,8% van totaal aantal sportclubs is toegelaten tot Regeling Gratis VOG.
- ✓ Hiermee in 2024 239.595 VOG's afgegeven, in 2025 t/m sept 214.234 VOG's afgegeven.
- ✓ 3.300 VCP's opgeleid.

Veilige sport begint met een goede basis

4 v's voor veiligheid

Resultaten:

- ✓ Geaccepteerde en algemeen gebruikte naam in de sportsector.
- ✓ Landingspagina nocnsf.nl/nederlandsportveilig één van meest bezochte sides NOC*NSF.
- ✓ 5% sportclubs gebruiken actief 4 v's.
- ✓ 120 gemeenten werken met Dashboard 4 v's.
- ✓ 27 sportbonden werken met Dashboard 4 v's.
- ✓ 38,8% van totaal aantal sportclubs is toegelaten tot Regeling Gratis VOG.
- ✓ In 2024 239.595 VOG's afgegeven, in 2025 t/m sept 214.234 VOG's afgegeven.
- ✓ 3.300 VCP's opgeleid.

Veilige sport begint met een goede basis

4 v's voor veiligheid

En toch, ondanks deze mooie resultaten zijn nog zeker niet álle verenigingsbesturen optimaal met sociale veiligheid en de 4 v's voor veiligheid aan de slag!

Veilige sport begint met een goede basis

4 v's voor veiligheid

En toch, ondanks deze mooie resultaten zijn nog zeker niet álle verenigingsbesturen optimaal met sociale veiligheid en de 4 v's voor veiligheid aan de slag!

Wat we feitelijk zien is dat nog niet iedereen dit besef heeft.

Veilige sport begint met een goede basis

4 v's voor veiligheid

En toch, ondanks deze mooie resultaten zijn nog zeker niet álle verenigingsbesturen optimaal met sociale veiligheid en de 4 v's voor veiligheid aan de slag!

Wat we feitelijk zien is dat nog niet iedereen dit besef heeft.

We concluderen dus dat nog niet iedereen overtuigd is van een noodzakelijke verandering.

INZICHT IN GEDRAGSVERANDERING ALS AANJAGER VOOR (NOG MEER) PREVENTIE.

Veilige sport begint met een goede basis

4 v's voor veiligheid

Wat zijn mogelijke redenen waarom een collega-bestuurder het uitrollen van de 4 v's voor veiligheid nog niet heeft opgepakt?

A close-up, high-contrast photograph of a man's face. He has a thick, dark beard and mustache. His eyes are a striking, intense blue, looking directly at the camera. The lighting is dramatic, with deep shadows on the sides of his face and under his beard, highlighting the texture of his skin and hair. The overall mood is serious and contemplative.

Hoe verander
je gedrag?

Kennis

- Vaak niet zo effectief

‘Instellingen’ die ons vroeger
dienden, zitten nog steeds in
ons systeem

PHILOPZD

POTEC

DPCT

EO

FTD

Tijd voor een testje...

Overleven en voortplanten

Veel gedrag gaat
automatisch,
ons bewustzijn is een
crisismanager

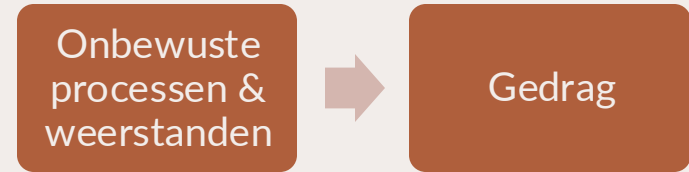

Rationeel mensbeeld

“Door argumenten aan te dragen maken mensen de juiste keuze”

Realistisch mensbeeld

“Weten, willen en kunnen is nog geen doen”

De klassieke aanpak ..

Posters met regels

Aanstellen van interne
vertrouwenspersoon

Goed verstopte
gedragscodes

.. roept emoties op

Opstandig

Sceptisch

Inert

Reactance

- Weerstand tegen beïnvloeder en "moeten"
- Vrijheidsbeperking
- Boosheid, irritatie, passief-agressief
 - *"Je mag ook niks meer"*
 - *"Dat bepaal ik zelf wel"*

HVERAN

Reactance verminderen

- ✓ Erken dat mensen waarschijnlijk niet willen doen wat je vraagt
 - *“Ik snap dat je hier niet op zit te wachten”*
- ✓ Benadruk keuzevrijheid of geef opties
 - *“Maar je bent vrij om te kiezen tussen sessie x of y”*
- ✓ Zelf-overtuiging
 - *“Waarom is een veilige sportplek belangrijk voor onze club?”*

Scepticisme

- Weerstand tegen inhoud van boodschap
- Kritisch, “Ja maar”, tegenspreken, twijfel, angst
 - *“Dat zeg je nu wel, maar..”*
 - *“Dat gebeurt hier toch niet”*

Technieken tegen scepticisme

- ✓ Geef garanties
- ✓ Laat de concrete meerwaarde zien (*what's in it for me?*)
- ✓ Geef tegenargumenten zelf al (*stealing thunder*)

Scepticisme verminderen

- ✓ *Deel voorbeelden van successen binnen andere verenigingen (garanties)*
- ✓ *“Door continu het welzijn en veiligheid te monitoren krijg je beter inzicht in wat goed en niet goed gaat, zodat je betere beslissingen als leidinggevende kunt maken” (meerwaarde zien)*
- ✓ *“Ik weet dat jullie na het invullen van andere vragenlijsten geen verandering hebben gezien, daarom pakken we het nu anders aan” (tegenargumenten)*

Inertia

- Weerstand tegen verandering zelf.
- Zwijgzaam, geen reactie, passief..
 - *“Doen we al 25 jaar zo”*
 - *“Werklast is al zo hoog”*

Technieken tegen inertia

- ✓ Maak het zo makkelijk en klein mogelijk
- ✓ Visuele informatie
- ✓ Maak het concreet
- ✓ Maak het de standaard

Onbewuste
processen en
weerstand

Het systeem moet het
gedrag zo makkelijk maken...

... dat het makkelijker is om
het gewenste gedrag wel te
laten zien dan om het niet te
laten zien.

Veilige sport begint met een goede basis

4 v's voor veiligheid

Wat heeft een collega-bestuurder nodig om morgen wél aan de slag te gaan met de 4 v's voor veiligheid?

Veilige sport begint met een goede basis

Samenvatting

Of je nu zelf fanatiek sport, af en toe meedoet of juist langs de lijn staat: een veilige en prettige sfeer is voor iedereen belangrijk.

De 4 v's helpen je hierbij.

- ✓ Vastgestelde gedragscode

Duidelijke afspraken over hoe je met elkaar omgaat, zodat iedereen weet wat wel en niet kan.

- ✓ Vertrouwenscontactpersoon

Iemand op de club bij wie je terecht kunt als je iets wilt bespreken, als je je ergens niet prettig bij voelt of als je advies nodig hebt.

- ✓ Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG):

Door alleen met vrijwilligers met een VOG te werken, verklein je de kans op onveilige situaties.

Veilige sport begint met een goede basis

Nogmaals

✓ Vakkundige trainer-coaches

Trainer-coaches zijn sociaal en pedagogisch onderlegd en bekend met herkennen en voorkomen van grensoverschrijdend gedrag, hierdoor hebben zij oog voor het welzijn van iedereen.

Het zou eigenlijk vanzelfsprekend moeten zijn om hiermee aan de slag te gaan maar er kunnen dus redenen zijn waarom dit nog niet gelukt is.

Inzicht gekregen in waar weerstand vandaan komt.

Weerstand omgezet in drijfveren.

INZICHT IN GEDRAGSVERANDERING ALS AANJAGER VOOR (NOG MEER) EFFECTIEVE PREVENTIE!

Veilige sport begint met een goede basis

Wat wil je nog van ons weten?

Aandacht voor preventie, levert preventie op!

Dank voor de aanwezigheid!

#wewinnenveelmetsport

Meer informatie

CREATING A SAFE CULTURE TOGETHER

Het **Sport Talk platform** is ontwikkeld dankzij het winnen van de Nationale Sportinnovator prijs 2023 samen met Topsport Gelderland en HAN.

Sinds september 2025 werken wij samen met **Centrum Veilig Sport Nederland**, zodat ook zij eenvoudig benaderd kunnen worden via het platform.

CENTRUM
Veilige Sport
NEDERLAND

Het Sport Talk Platform

Sport Talk is een online platform dat verenigingen helpt om (verborgen) risico's in de sportcultuur vroegtijdig te signaleren en daar direct op te sturen.

- Via korte, anonieme metingen (ontwikkeld en getest met HAN en Topsport Gelderland) krijgen bestuurders, trainers en vertrouwenscontactpersonen snel en objectief inzicht per vereniging, per team;
- Het platform biedt een directe, veilige route naar hulp voor sporters, door een directe koppeling naar de vertrouwenscontactpersoon, trainer/coach en Centrum Veilige Sport Nederland;
- Het gedragsbeleid van een vereniging en afspraken van cultuursessies zijn eenvoudig inzichtelijk voor sporters.

Door meerdere keren per jaar te monitoren, worden thema's als veiligheid, welzijn en druk meetbaar, stuurbaar en bespreekbaar.

Het resultaat? Minder kans op escalatie, minder uitval van sporters en vrijwilligers, meer plezier en een sportklimaat waarin sporters en talenten floreren.

Cultuursessies

Voorafgaand aan de introductie van de Sport Talk monitor organiseren we een door Topsport Gelderland ontwikkelde **Cultuursessie** voor een team of trainingsgroep. Hierin maken zij samen, aan de hand van een kaartspel duidelijke afspraken over normen, waarden en gewenst gedrag.

Door met elkaar in gesprek te gaan creëer je eigenaarschap of draagvlak voor de gemaakte afspraken, maak je lastige onderwerpen bespreekbaar en speel je in op de omgangscultuur van de vereniging.

Via het Sport Talk platform worden deze afspraken periodiek getoetst.

Over Talk App

Talk App is een onderzoeks- en adviesbureau dat zich richt op het in kaart brengen en verbeteren van de veiligheidscultuur en het welzijn van mensen binnen organisaties en sportverenigingen. We zijn ervan overtuigd dat organisaties en teams prettiger en veiliger zijn en meer succes hebben als zij gebruik maken van de beschikbare kennis en expertise rondom menselijk gedrag. Talk wordt momenteel ingezet bij o.a. multinational Royal Kaak, de politie, zorginstellingen, productiebedrijven en (top)sportverenigingen.

Talk App is opgericht door Drs. Roos Dohmen. Zij geeft achterhaalt al jaren hoe veilig en gelukkig medewerkers zich op de werkvloer voelen. Daarnaast adviseert ze organisaties, waaronder de Regeringscommissie Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag en Seksueel Geweld, over hoe dit gevoel van veiligheid en werkgeluk verhoogd kan worden door middel van gedragspsychologische technieken.

Je kan ons bereiken via: roos@talkapp.nl | +31651903969
www.talkapp.nl | www.roosdohmen.nl

Benieuwd naar hoe het Sport Talk platform eruit ziet? Scan de bovenstaande QR-code voor een **demo!**

Meer informatie?

Neem deel aan ons webinar
of schrijf je in voor onze nieuwsbrief!

Webinar

Nieuwsbrief